

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2014 - 2019

Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

2014/2236(INI)

15.4.2015

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με την κοινωνική επιχειρηματικότητα και την κοινωνική καινοτομία
στην καταπολέμηση της ανεργίας
(2014/2236(INI))

Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

Εισηγήτρια: Verónica Lope Fontagné

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	8

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την κοινωνική επιχειρηματικότητα και την κοινωνική καινοτομία στην καταπολέμηση της ανεργίας (2014/2236(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 3ης Μαρτίου 2012, με τίτλο «Ευρώπη 2020: Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη» (COM(2010)2020),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 6ης Φεβρουαρίου 2013, με τίτλο «Εταιρική κοινωνική ευθύνη: αξιόπιστη, διαφανής και υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά και βιώσιμη ανάπτυξη»¹,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 19ης Φεβρουαρίου 2009, σχετικά με την κοινωνική οικονομία²,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 184 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 346/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2013, για τα ευρωπαϊκά ταμεία κοινωνικής επιχειρηματικότητας,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 20ης Νοεμβρίου 2012, σχετικά με την πρωτοβουλία για την κοινωνική επιχειρηματικότητα - Οικοδόμηση ενός οικοσυστήματος για την προώθηση των κοινωνικών επιχειρήσεων στο επίκεντρο της κοινωνικής οικονομίας και της κοινωνικής καινοτομίας³,
- έχοντας υπόψη την Δήλωσή του της 10ης Μαρτίου 2011⁴,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2014, για την προώθηση της επιχειρηματικότητας των νέων με σκοπό την κοινωνική τους ένταξη⁵,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1296/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία («EaSI»), που εισάγει τον άξονα μικροχρηματοδότησης και κοινωνικής επιχειρηματικότητας,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 20ής Οκτωβρίου 2011 προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Πρωτοβουλία για την κοινωνική επιχειρηματικότητα» (COM(2011)0682),

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2013)0049.

² ΕΕ C 76 E, 25.3.2010, σ. 16.

³ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2012)0429.

⁴ ΕΕ C 199 E, 7.7.2012, σ.187.

⁵ [http://eurlex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XG0614\(04\)&from=EL](http://eurlex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XG0614(04)&from=EL)

- έχοντας υπόψη το άρθρο 52 του Κανονισμού,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων (A8-0000/2015),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κοινωνική οικονομία απασχολεί πάνω από 14 εκατομμύρια άτομα, που αντιπροσωπεύουν περίπου το 6,5% των εργαζομένων στην ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν 2 εκατομμύρια επιχειρήσεις της κοινωνικής οικονομίας στην ΕΕ, που αντιπροσωπεύουν το 10% των επιχειρήσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι, λόγω της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης, η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός έχουν αυξηθεί, όπως και η μακροχρόνια ανεργία·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επιχειρήσεις της κοινωνικής οικονομίας είναι πιο ευέλικτες και καινοτόμες, προσφέρουν ευνοϊκές συνθήκες εργασίας και προσαρμόζονται καλύτερα στις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επιχειρήσεις της κοινωνικής οικονομίας χαρακτηρίζονται από ισχυρή συμμετοχή των μελών ή των εταίρων τους στη διαχείριση της εταιρείας και την υψηλή διαφάνεια των δραστηριοτήτων τους και ανταποκρίνονται στην αυξανόμενη ζήτηση των πολιτών για ηθική, κοινωνική και επιχειρηματική συμπεριφορά φιλική προς το περιβάλλον·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εταιρείες της κοινωνικής οικονομίας καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα επιχειρήσεων, καθώς και ότι οι περισσότερες από αυτές τις εταιρείες δεν αναγνωρίζονται από ευρωπαϊκού επιπέδου νομικό πλαίσιο και αναγνωρίζονται μόνο σε εθνικό επίπεδο σε ορισμένα κράτη μέλη, με διαφορετικές νομικές μορφές·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κοινωνική καινοτομία αφορά νέες ιδέες, είτε πρόκειται περί προϊόντων, υπηρεσιών είτε μοντέλων κοινωνικής οργάνωσης, με σκοπό την αντιμετώπιση των νέων απαιτήσεων και των κοινωνικών και περιβαλλοντικών προκλήσεων, όπως η γήρανση του πληθυσμού, η συμφιλίωση της εργασίας με την προσωπική ζωή, η διαχείριση της ποικιλομορφίας, η ανεργία των νέων και η αλλαγή του κλίματος·
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έλλειψη αναγνώρισης που αντιμετωπίζουν σε πολλές περιπτώσεις οι εταιρείες κοινωνικής οικονομίας τους δυσχεραίνει την πρόσβαση στη χρηματοδότηση, τόσο από τον δημόσιο όσο και τον ιδιωτικό τομέα· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επιχειρήσεις της κοινωνικής οικονομίας είναι κυρίως ΜΜΕ και πολύ μικρές επιχειρήσεις·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκπαίδευση και η κατάρτιση πρέπει να αποτελούν προτεραιότητα στο πλαίσιο του επιχειρηματικού πνεύματος της νεολαίας μας·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κοινωνική οικονομία και, ιδίως, οι εταιρείες ένταξης προσφέρουν ευκαιρίες απασχόλησης για τα πλέον απομακρυσμένοι από την αγορά εργασίας άτομα·

Εισαγωγή

1. υποστηρίζει ότι οι επιχειρήσεις της κοινωνικής οικονομίας είναι οι επιχειρήσεις των οποίων κύριος στόχος είναι η πραγματοποίηση του κοινωνικού σκοπού τους, που αφορά είτε τη δημιουργία θέσεων εργασίας για ευπαθείς ομάδες είτε την παροχή υπηρεσιών στα μέλη της είτε, γενικότερα, τη δημιουργία θετικού κοινωνικού και περιβαλλοντικού αντικτύπου, πέρα από τη μεγιστοποίηση των ωφελειών για τα μέλη ή τους εταίρους τους, με την επανεπένδυση των κερδών τους για την επίτευξη των στόχων αυτών· σημειώνει ότι, παρά τις νομικές διαφορές και τις διαφορές όσον αφορά τη δραστηριότητα των επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας στο σύνολο της οικονομίας της ΕΕ, αυτές μοιράζονται ορισμένα κοινά και αναγνωρίσιμα χαρακτηριστικά·
2. τονίζει ότι οι επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας έχουν σοβαρή τοπική και περιφερειακή έδραση που τους επιτρέπει να κατανοήσουν καλύτερα τι ειδικές ανάγκες και να προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες αντίστοιχες με αυτές και για τη βελτίωση της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής·
3. χαιρετίζει την αύξηση του αριθμού των συμβατικών εταιρειών που εφαρμόζουν στο πλαίσιο των εμπορικών προγραμμάτων τους στρατηγικές για την επιχειρηματική κοινωνική ευθύνη· υπενθυμίζει ότι η εφαρμογή στρατηγικών επιχειρηματικής κοινωνικής ευθύνης δεν αποτελεί επαρκή προϋπόθεση για να χαρακτηριστεί μια εταιρεία ως εταιρεία κοινωνικής οικονομίας·
4. πιστεύει ότι η κοινωνική καινοτομία συμβάλλει σημαντικά ώστε να τεθούν στην υπηρεσία της κοινωνίας τα θεμέλια μιας ανάπτυξης πιο βιώσιμης, χωρίς αποκλεισμούς και προωθητικής για την κοινωνική συνοχή της κοινωνίας·
5. επισημαίνει ότι, για την ενίσχυση επιχειρηματικών δεξιοτήτων, ο επαγγελματισμός, οι συνθήκες για την ανάπτυξη και την ανάπτυξη των επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας και η δημιουργία κέντρων κοινωνικής καινοτομίας, αποτελούν στοιχεία απαραίτητα για την προώθηση των συναλλαγών με άλλες καινοτόμες κοινωνικές επιχειρήσεις, τον ακαδημαϊκό κόσμο και τους κοινωνικούς επενδυτές·

Στρατηγική 2020

6. αναγνωρίζει ότι η ΕΕ απέχει πολύ από την επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής 2020, ιδιαίτερα εκείνων που σχετίζονται με την απασχόληση, την καινοτομία και τη μείωση της φτώχειας και ότι η κοινωνική οικονομία συμβάλλει στο έξυπνο, βιώσιμο και χωρίς αποκλεισμούς οικονομικό μοντέλο, σύμφωνα με τους στόχους της Στρατηγικής 2020·
7. τονίζει ότι η κοινωνική οικονομία, λόγω του κοινωνικού και χωρίς αποκλεισμούς χαρακτήρα της, παρέχει απασχόληση στις πιο ευάλωτες ομάδες, συμβάλλοντας στην οικονομική ανάπτυξη, την αλληλεγγύη και την κοινωνική συνοχή·
8. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εντάξουν τις επιχειρήσεις της κοινωνικής οικονομίας στα σχέδια δράσης για την απασχόληση και την κοινωνική ένταξη·
9. καλεί τα κράτη μέλη να συμπεριλάβουν στα εθνικά τους προγράμματα εγγυήσεων για τους νέους μέτρα για την προώθηση της επιχειρηματικότητας και της κοινωνικής

καινοτομίας·

10. τονίζει ότι οι επιχειρήσεις της κοινωνικής οικονομίας αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην πρόσβαση στις δημόσιες συμβάσεις· ζητεί να διευκολυνθεί η συμμετοχή τους στις δημόσιες συμβάσεις με την κατάλληλη παροχή συμβουλών και την απλούστευση των διαδικασιών· ζητεί στις διαδικασίες υποβολής δημοσίων προσφορών να προμοδοτούνται οι προσφορές που έχουν υψηλότερη οικονομική και κοινωνική αξία σε σχέση με τη χαμηλότερη τιμή, συμπεριλαμβανομένων και κοινωνικών και περιβαλλοντικών κριτηρίων στις δημόσιες συμβάσεις·
11. χαιρετίζει τη μεταρρύθμιση της οδηγίας για τις δημόσιες συμβάσεις, η οποία περιλαμβάνει ρήτρες και κοινωνικά κριτήρια, προκειμένου να προωθήσει, μεταξύ άλλων, την ένταξη και την κοινωνική καινοτομία· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να περιλάβουν στις διαδικασίες των ρητρών συμβάσεων και κοινωνικά κριτήρια·

Χρηματοδότηση

12. αποδοκιμάζει το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις της κοινωνικής οικονομίας αντιμετωπίζουν ακόμη περισσότερα προβλήματα από ό,τι οι παραδοσιακές εταιρείες όσον αφορά τη χρηματοδότηση, είτε δημόσια είτε ιδιωτική·
13. διαπιστώνει ότι η πρόσβαση στη χρηματοδότηση παρεμποδίζεται από την άγνοια της πραγματικότητας των εταιρειών αυτών από τους διαχειριστές των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών· τονίζει την ανάγκη για βελτίωση της κατάρτισης των στελεχών αυτών στον τομέα των εταιρειών κοινωνικής οικονομίας για τη διευκόλυνση της πρόσβασής τους στη χρηματοδότηση·
14. χαιρετίζει την έγκριση του κανονισμού για ευρωπαϊκά ταμεία κοινωνικής επιχειρηματικότητας·
15. υπογραμμίζει τον ρόλο που πρέπει να διαδραματίζει η κοινωνική επιχειρηματικότητα του Ευρωπαϊκού Προγράμματος για την Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία και άλλα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά ταμεία και τα προγράμματα για τη βελτίωση της χρηματοδότησής του·
16. τονίζει την ανάγκη στήριξης των επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας με επαρκείς οικονομικούς πόρους σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ενωσιακό επίπεδο· θεωρεί απαραίτητη τη βελτίωση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση της κοινωνικής οικονομίας μέσα από διάφορες μορφές χρηματοδότησης, όπως τα ευρωπαϊκά ταμεία, τα ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων, οι μικροπιστώσεις και η συλλογική μικροχρηματοδότηση·
17. καλεί την Επιτροπή να εφαρμόσει τη μέγιστη ευελιξία στις κρατικές ενισχύσεις για τις επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας, και να διευκολύνει την κατανόηση και την εφαρμογή από πλευράς των τοπικών και περιφερειακών αρχών των κρατικών ενισχύσεων που χορηγούνται σε αυτές τις εταιρείες·
18. ζητεί οι επενδύσεις στην κοινωνική οικονομία να λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση των έργων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων·

Κατάρτιση

19. καλεί τα κράτη μέλη να συμπεριλάβουν στο πρόγραμμα σπουδών και κατάρτισης το επιχειρηματικό πνεύμα και τις αρχές της κοινωνικής οικονομίας·
20. επισημαίνει ότι ορισμένες κοινωνικές επιχειρήσεις είναι ανταγωνιστικές και κατέχουν ηγετική θέση στον κλάδο τους, ενώ άλλες χρειάζονται τεχνογνωσία για να θέσουν σε κίνηση, να αναπτύξουν και να διαχειριστούν τις δραστηριότητές τους· καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν στοχευμένα και προσαρμοσμένα προγράμματα κατάρτισης ειδικά για τους επιχειρηματίες του κοινωνικού τομέα, προκειμένου να αναπτύξουν τις δεξιότητες και τις βασικές γνώσεις στον τομέα της διαχείρισης επιχειρήσεων·
21. καλεί τα κράτη μέλη να προωθήσουν τη δια βίου μάθηση των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας και των μακροχρόνια ανέργων ώστε να διευκολυνθεί η μεταστροφή τους στην κοινωνική οικονομία·

Ενίσχυση και προώθηση

22. εκφράζει την απογοήτευσή του για το χαμηλό επίπεδο αναγνώρισης που έχει η κοινωνική οικονομία σε ευρωπαϊκό επίπεδο· θεωρεί ότι η βελτίωση της συλλογής δεδομένων, η ανταλλαγή πληροφοριών και ορθών πρακτικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο και η αυξημένη προσοχή των μέσων ενημέρωσης στην κοινωνική οικονομία και τα επιτεύγματά της, θα ευνοούσαν την ευρύτερη συμμετοχή της κοινωνίας στην κοινωνική οικονομία, εξασφαλίζοντας στον τομέα καλύτερη κατανόηση, αναγνώριση και προβολή·
23. καλεί την Επιτροπή να προβεί σε συγκριτική μελέτη των εθνικών συστημάτων πιστοποίησης και σήμανσης της κοινωνικής οικονομίας και διευκόλυνση της ανταλλαγής ορθών πρακτικών, σε στενή συνεργασία με τις επιχειρήσεις της κοινωνικής οικονομίας·
24. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν τη δημιουργία φυτωρίων για τις επιχειρήσεις της κοινωνικής οικονομίας·
25. καλεί τα κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη τις βέλτιστες πρακτικές όσον αφορά την προσαρμογή των εθνικών φορολογικών καθεστώτων προς όφελος των κοινωνικών επιχειρήσεων και των κοινωνικών επενδύσεων·
26. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η ΕΕ κατέγραψε τις γραμμές που θα ακολουθήσει προσεχώς στο πλαίσιο της Στρατηγικής 2020, με πολύ φιλόδοξους στόχους από τους οποίους δεν μπορεί να αποστεί.

Παρ' όλα αυτά, η οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση που έπληξε την ΕΕ τα τελευταία χρόνια και που, ευτυχώς, πλησιάζει στο τέλος της, μας έχει οδηγήσει σε απομάκρυνση από τους στόχους αυτούς, ωθώντας μας να επανεξετάσουμε το οικονομικό και κοινωνικό μοντέλο ώστε η μελλοντική ανάπτυξη να μην είναι απλώς βιώσιμη, αλλά να εντάσσεται στις αρχές της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της ΕΕ.

Η ΕΕ έχει να αντιμετωπίσει βραχυπρόθεσμα σημαντικές προκλήσεις, όπως η οικονομική και δημοσιονομική βιωσιμότητα, η κοινωνική πρόνοια και, ιδίως, η δημιουργία θέσεων εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη, ιδιαίτερα, τις πλέον ευάλωτες ομάδες όπως η νεολαία, οι γυναίκες και οι ηλικιωμένοι, οι μακροχρόνια άνεργοι, τα άτομα με αναπηρίες, οι μετανάστες ή η κοινότητα των Ρομά. Αλλά για να ανταποκριθεί στις προκλήσεις αυτές, η ΕΕ πρέπει να λάβει υπόψη τις μελλοντικές προκλήσεις, όπως η γήρανση του πληθυσμού και η ερήμωση της υπαίθρου.

Και για να φτάσουμε στην επίτευξη των στόχων αυτών, η κοινωνική οικονομία πρέπει να διαδραματίσει βασικό ρόλο.

Οι επιχειρήσεις στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας έχουν αποδειχθεί πιο ανθεκτικές στις οικονομικές κρίσεις και έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν καινοτόμες λύσεις για την κοινωνική συνοχή και την κοινωνική ένταξη ή τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Επιπλέον, οι επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας έχουν ισχυρή σύνδεση με τις τοπικές και περιφερειακές πραγματικότητες, παρέχοντας τις κατάλληλες λύσεις για συγκεκριμένες ανάγκες.

Η κοινωνική επιχειρηματικότητα και η κοινωνική καινοτομία θα είναι απαραίτητες για την περαιτέρω ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας. Ως εκ τούτου, είναι ζωτικής σημασίας να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην εκπαίδευση και την κατάρτιση. Η ΕΕ πρέπει να εμφυσήσει στη νεολαία της αυτό το πνεύμα καινοτομίας και επιχειρηματικότητας που είναι απαραίτητο από νεαρή ηλικία.

Από την άλλη πλευρά, δεν πρέπει να συγχέουμε την κοινωνική οικονομία με την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ). Εταιρεία κοινωνικής οικονομίας είναι εκείνη που κύριος στόχος της είναι να έχει κοινωνικό αντίκτυπο και όχι παραγωγή κερδών για τους ιδιοκτήτες ή τους μετόχους της, ενώ η ΕΚΕ αποτελεί εθελοντική ενσωμάτωση από τις παραδοσιακές εταιρείες των κοινωνικών και περιβαλλοντικών στόχων στα εμπορικά προγράμματά τους.

Η κοινωνική καινοτομία και η κοινωνική επιχειρηματικότητα είναι, επομένως, το κλειδί για την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας και, για να την ενθαρρύνει, θα πρέπει να εργαστεί στους ακόλουθους τομείς:

- εκπαίδευση και κατάρτιση
- βελτίωση της χρηματοδότησης
- αυξημένη ορατότητα τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο και ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών

- προώθηση της ανάπτυξης της κοινωνικής οικονομίας στην ΕΕ και τα κράτη μέλη
- βελτίωση της ασφάλειας του περιβάλλοντος.